

Bauer Peter

Anglia

1972

MAGYAROK A NAGYVILÁGBAN:

PROFESSOR PETER BAUER

Professor Peter Bauer az angol közgazdasági és akadémiai élet "enfant terrible"-je — egy óra és tizenöt perces program keretében rendkívül sikerrel szerepelt a BBC televízióban.

Bauer magyarszármazású — fiatalon, 1934-ben jött Angliába, a cambridgei egyetemet végezte, a fejlődő országok gazdasági alakulásának tanulmányozására összpontosította figyelmét — beutazta Ázsia és Afrika új, független országait, hónapokat töltött Maléziában, az Elefántcsontparton, Hong-Kongban, Indiában és többszöndös kutatómunkájának eredményeképpen arra a meggyőződésre jutott, hogy az úgynevezett "külföldi segélyprogram" hátrányt okoz a segélyben részesülő országoknak, mint amennyit használ — demoralizálja és korrumpálja ezekben az országokban a politikusokat, a társadalmat pedig éppen attól fosztja meg, amely egységes fejlődése számára a legfontosabb: annak az energiának fejlesztéséből, amellyel egy-egy nép megteremtí, létrehozza saját prosperitását. Néhány héttel ezelőtt jelent meg a "Dissent of foreign aid" című könyve és általános feltűnést keltett.

Bauer professzor nézetei napjainkban hivatalosan a legkevésbé sem népszerűek. Szembehelyezkednek azzal az általánosan elfogadott tétellel, hogy a gazdaságilag fejlett, jómódu országoknak rendszeresen és programszerűen kell segíteniök a fejlődő országokat. Számtalan példával illusztrálja, hogy ha egy népben fellelhető a sikerhez és érvényesüléshez szükséges motiváció, akkor rövidebb időn belül jelentősen megszabrebbre jut, mint azok a népek, amelyeket rendszeres segélyezéssel ugyyszólván leszoktatnak ar-

ról, hogy megálljanak a saját lábukon.

Bauer professzor műsorával az angol televízió új sorozatot kezdett, melynek címe "Controversy" (Vitás kérdés), középpontjában mindig egy-egy olyan nemzetközi jelentőségű kérdés áll, amely alkalmas arra, hogy viharos polémiaát provokáljon.

Viharban ezuttal csakugyan nem volt hiány — Bauer szereplése a műsorban — két olimpiai híradó között — feszültségben és küzdő-intenzitás-ban nem maradt alatta az olimpiai sportesemények izgalmának. A londoni lapok azt írták róla: "teljesítménye szédületes volt, káprázatos, felülmúlhatatlan". A Királyi Akadémia Intézet pódiumán a zömök, energikus arcú professzor, hasonmása Kirk Douglas amerikai filmszínésznek, s vele szemben a külföldi sajtó hívei és expensei: Lord Caradon, Judith Hart, munkáspárti képviselő, dr. Michael Lipton, egyetemi tanár, közgazdász, aki homlokegyenest ellenkező nézetekkel vall, mint Bauer és a vendégekkel zsúfolt nagyterem: a körönség minden tagja szembeszállhatott a professzorral a maga érveivel, ellenveleményével. Olyan volt ez az est, mint egy szellemi Robin Hood-vidal — Bauer egyedül, szemben az ellentáborral, érvek, ellenérvek lovagi tornáján. A nagy csatában Bauer diadalmasan győzött, éppen azért, mert minden megállapítását ropogó falkészültséggel, tényekkel támasztotta alá. A mi számunkra pedig ismét külön örömet és elégtételt jelentett, hogy a műsor elején és végén elhangzott, a "the Hungarian-born Professor Peter Bauer", vagyis: a magyarszületésű Bauer Péter professzor . . . és az, hogy a hős a nagy szellemi szablya-vidalt oly tökéletesen magyarkiejtésű angolsággal harcolta végig, hogy minden egyes mondatá — zene volt füleinknek.

Vándor Péter

